

Wetsvoorstel 'Wet excessief lenen bij eigen vennootschap'

Jos Brauwers

21 januari 2021

VTBoa

Excessief lenen

Fictief regulier voordeel

- Een aanmerkelijkbelanghouder, die meer dan het maximumbedrag (€ 500.000) leent van de vennootschap(pen) waarin hij een aanmerkelijk belang heeft, leent bovenmatig.
- Het bedrag boven het maximumbedrag (€ 500.000) is het fictief regulier voordeel. Hierover wordt in box 2 belasting geheven.
- Het fictief regulier voordeel geldt voor alle rechtsvormen waarin een aanmerkelijk belang kan worden gehouden.
- Ingangsdatum 1 januari 2023.
- Eerste peildatum: 31 december 2023.

Excessief lenen

Voorbeeld 1

- Simon bezit alle aandelen in twee bv's. Hij heeft ultimo 2023 een schuld van € 350.000 aan de ene bv en een schuld van € 300.000 aan de andere bv.
- De totale schulden bedragen € 650.000.
- Gezien het maximumbedrag van € 500.000 is het fictief regulier voordeel voor Simon in 2023 € 150.000.
- Ook wanneer het eigen vermogen van de bv's uit alleen aandelenkapitaal/ agio bestaat of negatief is, heeft Simon in 2023 een fictief regulier voordeel van € 150.000.

Excessief lenen

Fictief regulier voordeel

- Het bovenmatig lenen van de eigen vennootschap leidt dus tot een fictief inkomen in box 2.
- Het maximumbedrag van € 500.000 wordt verhoogd met de eerdere fictieve reguliere voordelen waarover inkomstenbelasting is betaald.
- Hiermee wordt voorkomen dat jaarlijks vanwege hetzelfde bovenmatig gedeelte van de schulden een fictief regulier voordeel in de belastingheffing wordt betrokken.

Excessief lenen

Voorbeeld 1 (vervolg)

- Simon bezit ultimo 2024 nog steeds alle aandelen in de bv's en hij heeft ook nog steeds een schuld van € 650.000 aan zijn bv's.
- Het maximumbedrag wordt met € 150.000 verhoogd naar € 650.000.
- Het fictief regulier voordeel is voor Simon in 2024 € 0.

Excessief lenen

Schulden

- Alle civielrechtelijke schuldverhoudingen en verplichtingen aan de vennootschap.
- Vorderingen en rechten van de aanmerkelijkbelanghouder op de vennootschap worden niet gesaldeerd met de schulden.
- Ook eigenwoningschulden bij de vennootschap vallen onder het begrip schulden.
- Eigenwoningschulden als bedoeld in artikel 3.119a Wet IB 2001 zijn echter uitgezonderd, voor zover ter zake van die eigenwoningsschuld een recht van hypotheek aan de vennootschap is verstrekt.
- Voor op 31 december 2022 bestaande eigenwoningschulden geldt de extra voorwaarde van het recht van hypotheek echter niet.

Excessief lenen

De (gezamenlijke) schulden van de aanmerkelijkbelanghouder en zijn partner

- De schulden van de aanmerkelijkbelanghouder, de schulden van zijn partner en de schulden van de belastingplichtige samen met zijn partner worden tezamen in aanmerking genomen.
- Het is niet relevant of de schuld is aangegaan door de belastingplichtige dan wel door zijn partner en of deze behoort tot het individuele vermogen van de belastingplichtige dan wel van zijn partner.
- Het maximumbedrag van € 500.000 geldt voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk.

Excessief lenen

Voorbeeld 2

- Patrick en Patricia zijn gehuwd. Zij hebben ieder een eigen bv. Patrick heeft ultimo 2023 een schuld van € 400.000 aan zijn bv. Patricia heeft een schuld van € 350.000 aan haar bv. De schulden kwalificeren niet als een eigenwoningsschuld.
- Het totaal aan schulden van Patrick en Patricia aan de bv's is ultimo 2023 € 750.000. Het fictief regulier voordeel bedraagt in 2023 € 250.000 ($€ 750.000 - / - € 500.000$).
- Dit bedrag vormt een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel en kan derhalve in de onderlinge verhouding die Patrick en Patricia kiezen tussen hen worden verdeeld.
- Het maximumbedrag wordt met € 250.000 verhoogd naar € 750.000.

Excessief lenen

Verbonden persoon

- Het fictief regulier voordeel is ook van toepassing op schulden die met de aanmerkelijkbelanghouder of met zijn partner verbonden personen hebben aan de vennootschap van de aanmerkelijkbelanghouder.
- Een met de belastingplichtige verbonden persoon is de bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de aanmerkelijkbelanghouder of van zijn partner.
- Het bedrag boven het maximumbedrag van € 500.000 van de schulden van een verbonden persoon wordt toegerekend aan de aanmerkelijkbelanghouder.
- De toerekening geldt alleen als het een schuld van een verbonden persoon betreft aan de vennootschap waarin de aanmerkelijkbelanghouder een aanmerkelijk belang heeft, maar de verbonden persoon niet.

Excessief lenen

Voorbeeld 3

- Renate bezit alle aandelen in een bv. Zij heeft ultimo 2023 een schuld van € 350.000 bij deze bv. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningsschuld.
- Renate heeft een dochter - Wilma. Zij heeft ultimo 2023 € 700.000 van de bv van Renate geleend. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningsschuld. Wilma bezit geen aandelen in de bv van Renate.
- Wilma heeft gezien het maximumbedrag van € 500.000 een bovenmatige schuld van € 200.000. Wilma heeft echter geen aanmerkelijk belang.
- Omdat Wilma een verbonden persoon van Renate is, wordt de € 200.000 als schuld toegerekend aan Renate.
- Renate heeft in 2023 een fictief regulier voordeel van € 50.000 (= € 350.000 + € 200.000 -/- € 500.000).
- Het maximumbedrag van Renate wordt met € 50.000 verhoogd naar € 550.000.

VTBoa

Excessief lenen

Verbonden persoon en meerdere aanmerkelijkbelanghouders

- Wanneer er sprake is van een situatie van een verbonden persoon, die geleend heeft van een vennootschap met meerdere aanmerkelijkbelanghouders
- waarbij hij/zij verbonden persoon is van meerdere van deze aanmerkelijkbelanghouders
- wordt het bovenmatige deel van de schuld van de verbonden persoon in gelijke delen aan deze aanmerkelijkbelanghouders toegerekend.

Excessief lenen

Voorbeeld 4

- Bertus en zijn zoon Gert hebben ieder 50% van de aandelen in een bv. Bertus heeft ultimo 2023 geen schulden bij de bv. Gert heeft ultimo 2023 een schuld van € 375.000 bij de bv. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningsschuld.
- Gert heeft een zoon, die ultimo 2023 € 900.000 van de bv heeft geleend. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningsschuld.
- De (klein)zoon heeft dus € 400.000 bovenmatig geleend.

Excessief lenen

Voorbeeld 4 (vervolg)

- De (klein)zoon heeft zelf geen aanmerkelijk belang in de bv, maar is wel een verbonden persoon van zowel Bertus als Gert: aan Bertus en Gert wordt ieder € 200.000 toegerekend.
- Dit betekent voor Bertus in 2023 geen fictief regulier voordeel.
- Gert heeft in 2023 een fictief regulier voordeel: € 75.000 (= € 375.000 + € 200.000 -/- € 500.000).

Excessief lenen

Voorkomen dubbele heffing: negatief fictief regulier voordeel

- Om dubbele heffing te voorkomen is bepaald dat het fictief regulier voordeel ook negatief kan zijn.
- Wanneer de totale som van de schulden minder bedraagt dan het maximumbedrag, is in beginsel sprake van een negatief fictief regulier voordeel.
- Er kan echter slechts sprake zijn van een negatief fictief regulier voordeel voor ten hoogste het bedrag dat eerder bij de aanmerkelijkbelanghouder als positief fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen.
- Het negatief fictief regulier voordeel verlaagt het maximumbedrag.

VTBoa

Excessief lenen

Voorbeeld 5

- Maurits heeft ultimo 2023 € 750.000 schuld aan een bv waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningsschuld.
- Het fictief regulier voordeel bedraagt in 2023 € 250.000.
- Het maximumbedrag stijgt van € 500.000 naar € 750.000.

Excessief lenen

Voorbeeld 5 (vervolg)

- Vervolgens lost hij in 2024 € 400.000 af, waardoor er een schuld resteert van € 350.000.
- Het bovenmatige deel van zijn schulden bedraagt hierdoor ultimo 2024 **negatief** € 400.000 (= € 350.000 -/- € 750.000).
- Maar, omdat slechts € 250.000 van dit bedrag in 2023 als positief fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen, is het negatief fictief regulier voordeel in 2024 beperkt tot € 250.000.
- Het maximumbedrag daalt van € 750.000 naar € 500.000.

Excessief lenen

Voorbeeld 6

- Kelly bezit alle aandelen in een bv. Zij heeft een schuld aan de bv van € 400.000. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningschuld.
- Kelly heeft een zoon die € 700.000 heeft geleend van de bv van Kelly. De schuld kwalificeert niet als een eigenwoningschuld.
- De zoon heeft geen aanmerkelijk belang in de bv, waardoor bij hem geen fictief regulier voordeel in aanmerking kan worden genomen.
- Hij is wel een verbonden persoon van Kelly. Hierdoor wordt € 200.000 (= € 700.000 -/- € 500.000) toegerekend aan Kelly.
- Kelly moet voor € 100.000 (= € 400.000 + € 200.000 -/- € 500.000) een fictief regulier voordeel in aanmerking nemen.
- Haar maximumbedrag wordt vervolgens met € 100.000 verhoogd tot een bedrag van € 600.000.

Excessief lenen

Voorbeeld 6 (vervolg)

- Stel dat Kelly in 2024 10% van de aandelen schenkt aan haar zoon.
- De zoon verkrijgt hierdoor een aanmerkelijk belang, waardoor bij hem in 2024 een fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen over het bovenmatige deel van zijn schuld, zijnde € 200.000. Het maximumbedrag van de zoon wordt vervolgens met hetzelfde bedrag verhoogd.
- Bij Kelly daalt ultimo 2024 het bedrag aan schulden van € 600.000 naar € 400.000. Het bovenmatige deel van haar schulden bedraagt hierdoor **negatief** € 200.000 (= € 400.000 -/- € 600.000).
- Maar omdat slechts € 100.000 van dit bedrag in 2023 als positief fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen, is het negatief fictief regulier voordeel voor Kelly in 2024 beperkt tot € 100.000.

Excessief lenen

Einde aanmerkelijk belang

- Indien een aanmerkelijkbelanghouder aan het einde van het jaar niet langer een aanmerkelijk belang heeft,
- wordt voor de toepassing van het fictief regulier voordeel de aanmerkelijkbelanghouder op dat moment geacht toch nog een aanmerkelijk belang te hebben en wordt het bedrag van zijn schulden op nihil gesteld.
- Hierdoor kan in deze situatie een negatief fictief regulier voordeel in aanmerking wordt genomen.

Excessief lenen

Voorbeeld 7

- Victor houdt alle aandelen in een bv. Ultimo 2023 heeft hij € 700.000 geleend van de bv. De lening kwalificeert niet als een eigenwoningschuld.
- In 2023 is er bij Victor sprake van een fictief regulier voordeel van € 200.000.
- In de loop van 2024 vervreemdt Victor de aandelen aan een derde. Ten aanzien van de schuld verandert er echter niets, waardoor Victor € 700.000 aan de bv verschuldigd blijft.

Excessief lenen

Voorbeeld 7 (vervolg)

- Dubbele fictie: er wordt ultimo 2024 verondersteld dat Victor een aanmerkelijk belang heeft en dat het bedrag van zijn schulden bij de bv nihil is.
- Het bovenmatige deel van zijn schulden bedraagt dan **negatief** € 700.000 (= € 0 -/- € 700.000).
- Maar omdat slechts € 200.000 van dit bedrag in 2023 als positief fictief regulier voordeel in aanmerking is genomen, is het negatief fictief regulier voordeel voor Victor beperkt tot € 200.000.
- Dit negatief fictief regulier kan hij verrekenen met de eventuele vervreemdingswinst die is ontstaan door de verkoop van de aandelen in de bv.

Excessief lenen

Negatief fictief regulier voordeel en verliesverrekening

- Wanneer het negatief fictief regulier voordeel niet kan worden verrekend met inkomen uit aanmerkelijk belang in het betreffende belastingjaar zelf ontstaat er een verlies uit aanmerkelijk belang. Dit verlies kan volgens de regels voor verrekening van een verlies uit aanmerkelijk belang worden verrekend.
- Resteert na beëindiging van het aanmerkelijk belang een niet-verrekend verlies uit aanmerkelijk belang, dan kan dit verlies onder voorwaarden een tax-credit in box 1 tot gevolg hebben. Hiertoe dient een verzoek bij de Belastingdienst te worden ingediend.
- Om een verlies uit aanmerkelijk belang ten gevolge van een negatief fictief regulier voordeel te kunnen verrekenen, is er dus binnen een bepaalde periode of wel box 2-inkomen dan wel box 1-inkomen nodig. Is dat er niet, dan kan er geen verliesverrekening plaatsvinden, waardoor er toch sprake zal zijn van dubbele heffing.

Excessief lenen

Ten slotte

- Anti-misbruikbepaling voor 'back-to-back'-situaties.
- Geen tegenbewijsregeling.
- Geen eerbiedigende werking voor al bestaande schulden bij de vennootschap.
- Een aanmerkelijkbelanghouder heeft nog ongeveer 3 jaar de tijd om maatregelen te treffen.

Excessief lenen

Jos Brauwers

06-21208831

vtboa@xs4all.nl

VTBoa